

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1696

av Désirée Pethrus (KD)

Dubbel straffbarhet för sexköp vid utlandsvistelse

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att göra ett undantag i regeln om dubbel straffbarhet så att köp av sexuella tjänster utomlands blir straffbart.

Motivering

Den svenska sexköpslagen, som gör det straffbart för en person att köpa sexuella tjänster, var länge unik i världen. Syftet med lagen har alltid varit att göra en markering om att det inte är acceptabelt att köpa en annan människas kropp. Dessutom syftar den till att komma åt efterfrågan. Lagen antogs också ha en avskräckande effekt på sexköparna, så att antalet sexköp skulle gå ned. Det skulle även bidra till att minska antalet personer i gatuprostitution och nyrekrytering av desamma. Det framhölls också att en kriminalisering kunde bidra till att försvåra för olika grupper eller enskilda i utlandet att etablera en mer omfattande organiserad prostitutionsverksamhet i Sverige. Motivet till att införa sexköpslagen var att prostitution anses medföra allvarliga skador för både individ och samhället. En omfattande kriminalitet är vanlig i samband med prostitution, som till exempel människohandel för sexuella ändamål, misshandel, koppleriverksamhet och narkotikahandel.

Under 2010 presenterades en utredning med en utvärdering av effekterna av sexköpslagens effekter under åren 1999–2008 (SOU 2010:49) Syftet var att utvärdera hur förbudet fungerat i praktiken och vilka effekter kriminalisering har haft för förekomsten av prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Sverige. Utvärderingen visade på att förbudet haft avsedd effekt och utgör ett viktigt instrument för att förebygga och bekämpa prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Många av de svenska sexköparna fortsätter dock att köpa sex utomlands. Om de köper sexuella tjänster av barn har de, oavsett var de befinner sig, gjort sig skyldiga till brott enligt den svenska lagen som förbjuder sexuellt utnyttjande av barn. I ett sådant fall gäller undantag från regeln om dubbel straffbarhet. Den svenska sexköpslagen skulle också kunna ha ett undantag från regeln om dubbel straffbarhet och därmed kunna tillämpas vid sexköp utomlands och inte bara i Sverige. En sådan lag finns sedan 2009 i Norge.

Att bevisa sexköp utomlands kan naturligtvis vara svårare än i Sverige men samtidigt är sexköpare utomlands mycket mer öppna med sina handlingar än i Sverige. Sexköpslagens normgivande effekt skulle även kunna vara verksam utomlands.

Människovärdet är lika stort i exempelvis Thailand som i Sverige och ett övergrepp där är lika allvarligt som här. Att köpa någons kropp är ett allvarligt brott och det som betraktas som ett allvarligt brott när det begås i Sverige borde vara ett brott även om det sker utomlands. Ett undantag från regeln om dubbel straffbarhet kan göra att svenskars sexköpande minskar markant även utomlands så som det minskat i Sverige efter att sexköpslagen infördes.

I regeringens proposition 2010/11:77 Skärpt straff för köp av sexuell tjänst, framgår att ett stort antal remissinstanser stödjer en lagändring i syfte att göra undantag i regeln om dubbel straffbarhet. I remissvar i frågan från Försvarmakten har man exempelvis anfört att alla anställda som representerar Sverige internationellt, oavsett vid vilken myndighet personen är anställd, bör kunna straffas för sexköp utomlands – även för brott som begås på fritiden. Juridiska institutionen vid Umeå universitet har menat att den som köper en sexuell tjänst utomlands och där uppfattas som företrädare för Sverige i mer officiella sammanhang bör kunna lagföras i Sverige. De anser dock att frågan om alla svenskar skulle omfattas av lagen behöver utredas ytterligare. Flera kvinnojourer anser att köp av sexuella tjänster bör undantas från kravet på dubbel straffbarhet.

2010 ändrades lagen så att människohandel och barnpornografibrott undantas från kravet på dubbel straffbarhet. Dessa brott kan alltså bestraffas i Sverige även om de skulle vara straffria i det land där de begicks. I de argument som tidigare anförts gällande att inte undanta köp av sexuella tjänster har anförts att det inte råder internationell samsyn om det svenska förbudet mot sexuella tjänster. Detta bör inte vara ett hinder för att följa lagen för svenska medborgare utomlands. Det är nu dags att gå vidare med lagen så att den även omfattar köp av sexuella tjänster.

Désirée Pethrus (KD)